

Parlamentul României Senat

PROIECT

HOTĂRÂRE

referitoare la Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – Comunicarea din 2024 privind politica de extindere a UE COM(2024) 690 final

În temeiul dispozițiilor art. 67 și art. 148 alin. (2) și alin. (3) din Constituția României, republicată, precum și ale *Protocolului (nr. 1) privind rolul parlamentelor naționale în Uniunea Europeană*, anexat Tratatului de la Lisabona de modificare a Tratatului privind Uniunea Europeană și a Tratatului de instituire a Comunității Europene, semnat la Lisabona la 13 decembrie 2007, ratificat prin Legea nr. 13/2008,

În baza raportului Comisiei pentru Afaceri Europene nr. LXII/53/26.02.2025,

Senatul adoptă prezenta hotărâre.

Art.1. - Senatul României

(1) constată că procesul de extindere a intrat într-o nouă etapă, caracterizată printr-un nou impuls în 2024; în urma deciziei Consiliului European din decembrie 2023 de a deschide negocierile cu Ucraina și cu Republica Moldova, la 25 iunie 2024 au avut loc primele conferințe interguvernamentale prin care s-au deschis negocierile cu ambele țări; în urma deciziei Consiliului prin care se recunoaște faptul că Muntenegru a îndeplinit criteriile de referință intermediare pentru capitolele privind statul de drept, la conferința interguvernamentală din 26 iunie 2024 s-au comunicat criteriile de referință pentru închiderea capitolelor respective; sesiunile de examinare analitică au fost finalizate atât cu Albania, cât și cu Macedonia de Nord la sfârșitul anului 2023; la 15 octombrie 2024 a fost deschis clusterul referitor la elementele fundamentale cu Albania; în martie 2024, Consiliul European a decis să deschidă negocierile de aderare cu Bosnia și Herțegovina; în decembrie 2023, Consiliul European a acordat Georgiei statutul de țară candidată, dar acțiunile întreprinse de guvernul georgian începând din primăvara anului 2024 pun în pericol traiectoria europeană a Georgiei, stopând de facto procesul de aderare; Consiliul se ocupă în continuare de cererea de aderare a Kosovo depusă în decembrie 2022;

(2) Consideră:

- a) de comun acord cu Ministerul Afacerilor Externe, că:
  - i) sunt de salutat evoluțiile înregistrate în cadrul procesului de extindere și menționarea, ca aspect promovat constant de România, a sprijinului UE pentru parteneri, prin intermediul Planului de Creștere pentru Balcanii de Vest, al Facilității pentru Ucraina și al Planului de Creștere pentru Republica Moldova;

- ii) extinderea rămâne un stimulent cheie al securității, păcii și prosperității pe termen lung în Europa, perspectiva de a deveni membru UE stimulând reformele și promovând reconcilierea;
- b) în conformitate cu Ministerul Apărării Naționale, că:
  - i) procesul de extindere a UE reprezintă o investiție geostrategică pentru menținerea și dezvoltarea păcii, stabilității și prosperității în Europa;
  - ii) politica urmărită de România promovează perspectiva europeană atât a partenerilor estici, cât și a statelor din Balcanii de Vest; în acest context, România susține redinamizarea extinderii UE pentru a răspunde în mod corespunzător la evoluțiile geopolitice;
  - iii) poziția României este favorabilă continuării accelerate a procesului UE de extindere, bazat pe meritele proprii ale candidaților, concomitent cu derularea procesului instituțional intern necesar pentru a pregăti primirea unor noi membri;
  - iv) zonele din Balcanii de Vest și Vecinătatea Estică sunt prioritare pentru asigurarea păcii și stabilității;

(3) Subliniază:

- a) în convergență cu Ministerul Afacerilor Externe, că:
  - i) România împărtășește evaluările Comisiei din Pachetul extindere 2024 care reconfirmă faptul că aderarea la UE rămâne un instrument cheie pentru a proiecta stabilitate, pace și securitate în Europa;
  - ii) România împărtășește concluzia Comisiei în sensul că procesul de extindere trebuie să continue pe baza meritelor fiecăruia dintre parteneri, ceea ce necesită determinare în implementarea de reforme ireversibile în toate domeniile;
  - iii) România își menține sprijinul pentru avansarea parcursului european al partenerilor din Balcanii de Vest, al Ucrainei și Republicii Moldova; viziunea strategică de redinamizare a extinderii, noul impuls dat procesului și îndeosebi deciziile istorice adoptate pe parcursul ultimului an cu privire la Ucraina și Republica Moldova, precum și pașii de redinamizare a procesului cu Muntenegru și Albania au fost acțiuni pe deplin justificate, care au produs rezultate și au determinat un ritm susținut de progrese din partea candidaților respectivi, prin angajament clar și voință politică demonstrate în aplicarea reformelor necesare pe calea integrării europene;
  - iv) România susține asistența multidimensională cuprinzătoare acordată de Comisie Ucrainei, Republicii Moldova și regiunii Balcanilor de Vest, care va sprijini partenerii UE pe parcursul lor european, inclusiv în ceea ce privește integrarea graduală și creșterea convergenței cu UE;
  - v) ca promotor tradițional al politicii de extindere, România împărtășește constatările actuale ale Comisiei și accentul pus asupra importanței obținerii unui progres constant în derularea reformelor necesare avansării parcursului european al partenerilor, în special în domeniul elementelor fundamentale care vizează statul de drept, independența și funcționarea sistemului judiciar, lupta împotriva corupției, orientarea strategică către UE a candidaților și alinierea la PESC;
- b) pe aceeași linie cu Ministerul Apărării Naționale, că:
  - i) Balcanii de Vest reprezintă o regiune istorică și geografică cu importanță strategică pentru securitatea europeană; această zonă constituie o continuă preocupare a UE atât pentru menținerea stabilității, cât și din perspectiva integrării statelor din regiune; România susține integrarea europeană a Balcanilor de Vest, pe care o considerăm a fi o necesitate strategică;

- ii) războiul de agresiune purtat de Federația Rusă asupra Ucrainei a reconfirmat rolul central al NATO pentru securitatea europeană, demonstrând și faptul că UE are un rol esențial în asigurarea securității și apărării europene, complementar acțiunilor Alianței Nord-Atlantice;
- iii) în contextul în care Federația Rusă reprezintă cea mai mare amenințare la adresa securității europene și euroatlantice, România rămâne ferm angajată în continuarea sprijinului multidimensional pentru Ucraina;
- iv) reiterăm sprijinul pentru parcursul european al Republicii Moldova, stat ce a continuat să avanseze constant pe calea aderării la UE în pofida efectelor generate de războiul de agresiune al Federației Ruse împotriva Ucrainei și a acțiunilor hibride îndreptate împotriva sa;
- v) România promovează necesitatea continuării sprijinirii Republicii Moldova în eforturile de integrare europeană, consolidare a rezilienței, democrației și statului de drept și modernizare a forțelor armate;
- vi) este de amintit că Republica Moldova a devenit prima țară care a semnat un parteneriat în domeniul securității și apărării cu UE, la 21 mai 2024;
- vii) ajutorul financiar oferit prin Facilitatea Europeană pentru Pace este esențial pentru modernizarea forțelor armate ale Republicii Moldova, fiind important ca UE să continue sprijinul susținut pentru securitatea, stabilitatea și reziliența Republicii Moldova.

(4) Recomandă:

- a) ca în comunicare, referitor la Albania, în privința necesității de intensificare a ritmului reformelor, pe palierul respectării drepturilor de proprietate să fie menționat explicit cazul "Casei Nicolae Iorga" din Saranda – Institutul Român din Albania de Studii și Cercetări Arheologice, proprietate care trebuie retrocedată statului român drept condiție pentru avansarea parcursului statului albanez spre UE;
- b) ca în comunicare, referitor la Serbia, în privința respectării drepturilor persoanelor aparținând minorităților naționale, să fie menționată explicit necesitatea ca autoritățile de stat sârbe să introducă studiul limbii române și al elementelor culturii românești în programa curriculară de învățământ pentru etnicii români din Serbia de Răsărit (Timoc) și să acorde autorizații de construcții pentru lăcașuri de cult / biserici / capele în care etnicii români timoceni să poată oficia slujbe religioase în limba maternă română, în paralel cu renunțarea, de către respectivele autorități de stat sârbe, la măsurile de inventare și promovare a așa-zisei limbi "vlahe", diferite de limba română și a așa-zisului popor "vlah", diferit de națiunea română, inclusiv în formularele de recenzare la recensăminte, drept condiții pentru avansarea parcursului statului sârb spre UE.

Art. 2.- Prezenta hotărâre se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, iar Opinia cuprinsă în prezenta hotărâre se transmite instituțiilor europene.

Această hotărâre a fost adoptată de Senat în ședința din ... martie 2025, cu respectarea prevederilor art. 76 alin(2) din Constituția României, republicată.

**Președintele Senatului
Mircea ABRUDEAN**

București, ... martie 2025

Nr. ....

Comisia pentru Afaceri Europene

RAPORT

la

Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – Comunicarea din 2024 privind politica de extindere a UE

COM (2024) 690 final

Comisia pentru afaceri europene a fost sesizată, în temeiul Protocolului nr. 1, anexat Tratatului de la Lisabona de modificare a Tratatului privind Uniunea Europeană și a Tratatului de instituire a Comunităților Europene, semnat la Lisabona la 13 decembrie 2007, ratificat prin Legea 13/2008, în vederea examinării **Comunicării Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – Comunicarea din 2024 privind politica de extindere a UE, COM (2024) 690 final.**

Comisia a dezbătut prezenta comunicare în ședința din data de 26 februarie 2025, care s-a desfășurat în format hibrid, în conformitate cu articolul 137 din Regulamentul Senatului, cu modificările și completările ulterioare.

În vederea examinării, au fost analizate Fișa de sinteză a Serviciului pentru afaceri europene și Notele Ministerului Afacerilor Externe și Ministerului Apărării Naționale.

La dezbateri au participat reprezentanții Ministerului Afacerilor Externe.

Comisia pentru politică externă și Comisia pentru apărare, ordine publică și siguranță națională nu au avut obiecții pe textul comunicării.

Descrierea comunicării

Prezenta comunicare cuprinde o evaluare detaliată a situației actuale și a progreselor înregistrate de Albania, Bosnia și Herțegovina, Kosovo, Muntenegru, Macedonia de Nord, Serbia, Georgia, Republica Moldova, Ucraina și Turcia, pe calea lor către aderarea la UE. Evaluările sunt însoțite de recomandări și orientări privind prioritățile de reformă.

Comisia reafirmă cu claritate faptul că obținerea statutului de membru al UE este o opțiune strategică, iar partenerii trebuie să își asume și să promoveze consecvent valorile europene, inclusiv prin orientarea lor strategică și alinierea la politica externă și de securitate comună a UE / PESC, aspect deosebit de important în noul context geopolitic.

Comunicarea menționează faptul că procesul de extindere rămâne unul bazat pe meritele proprii ale candidaților, precum și faptul că democrația, statul de drept și valorile fundamentale vor continua să rămână în centrul politicii de extindere a Uniunii.

În urma examinării, membrii comisiei:

• constată că:

- procesul de extindere a intrat într-o nouă etapă, caracterizată printr-un nou impuls în 2024; în urma deciziei Consiliului European din decembrie 2023 de a deschide negocierile cu Ucraina și cu Republica Moldova, la 25 iunie 2024 au avut loc primele conferințe interguvernamentale prin care s-au deschis negocierile cu ambele țări; în urma deciziei Consiliului prin care se recunoaște faptul că Muntenegru a îndeplinit criteriile de referință intermediare pentru capitolele privind statul de drept, la conferința interguvernamentală din 26 iunie 2024 s-au comunicat criteriile de referință pentru închiderea capitolelor respective; sesiunile de examinare analitică au fost finalizate atât cu Albania, cât și cu Macedonia de Nord la sfârșitul anului 2023; la 15 octombrie 2024 a fost deschis clusterul referitor la elementele fundamentale cu Albania; în martie 2024, Consiliul European a decis să deschidă negocierile de aderare cu Bosnia și Herțegovina; în decembrie 2023, Consiliul European a acordat Georgiei statutul de țară candidată, dar acțiunile întreprinse de guvernul georgian începând din primăvara anului 2024 pun în pericol traiectoria europeană a Georgiei, stopând de facto procesul de aderare; Consiliul se ocupă în continuare de cererea de aderare a Kosovo depusă în decembrie 2022;

• **consideră că:**

- de comun acord cu Ministerul Afacerilor Externe, că:
  - ✓ sunt de salutat evoluțiile înregistrate în cadrul procesului de extindere și menționarea, ca aspect promovat constant de România, a sprijinului UE pentru parteneri, prin intermediul Planului de Creștere pentru Balcanii de Vest, al Facilității pentru Ucraina și al Planului de Creștere pentru Republica Moldova;
  - ✓ extinderea rămâne un stimulent cheie al securității, păcii și prosperității pe termen lung în Europa, perspectiva de a deveni membru UE stimulând reformele și promovând reconcilierea;

- în conformitate cu Ministerul Apărării Naționale, că:
  - ✓ procesul de extindere a UE reprezintă o investiție geostrategică pentru menținerea și dezvoltarea păcii, stabilității și prosperității în Europa;
  - ✓ politica urmărită de România promovează perspectiva europeană atât a partenerilor estici, cât și a statelor din Balcanii de Vest; în acest context, România susține redinamizarea extinderii UE pentru a răspunde în mod corespunzător la evoluțiile geopolitice;
  - ✓ poziția României este favorabilă continuării accelerate a procesului UE de extindere, bazat pe meritele proprii ale candidaților, concomitent cu derularea procesului instituțional intern necesar pentru a pregăti primirea unor noi membri;
  - ✓ zonele din Balcanii de Vest și Vecinătatea Estică sunt prioritare pentru asigurarea păcii și stabilității;

• **subliniază:**

- în convergență cu Ministerul Afacerilor Externe, că:
  - ✓ România împărtășește evaluările Comisiei din Pachetul extindere 2024 care reconfirmă faptul că aderarea la UE rămâne un instrument cheie pentru a proiecta stabilitate, pace și securitate în Europa;
  - ✓ România împărtășește concluzia Comisiei în sensul că procesul de extindere trebuie să continue pe baza meritelor fiecăruia dintre parteneri, ceea ce necesită determinare în implementarea de reforme ireversibile în toate domeniile;
  - ✓ România își menține sprijinul pentru avansarea parcursului european al partenerilor din Balcanii de Vest, al Ucrainei și Republicii Moldova; viziunea strategică de redinamizare a extinderii, noul impuls dat procesului și îndeosebi deciziile istorice adoptate pe parcursul ultimului

an cu privire la Ucraina și Republica Moldova, precum și pașii de redinamizare a procesului cu Muntenegru și Albania au fost acțiuni pe deplin justificate, care au produs rezultate și au determinat un ritm susținut de progrese din partea candidaților respectivi, prin angajament clar și voință politică demonstrate în aplicarea reformelor necesare pe calea integrării europene;

- ✓ România susține asistența multidimensională cuprinzătoare acordată de Comisie Ucrainei, Republicii Moldova și regiunii Balcanilor de Vest, care va sprijini partenerii UE pe parcursul lor european, inclusiv în ceea ce privește integrarea graduală și creșterea convergenței cu UE;
  - ✓ ca promotor tradițional al politicii de extindere, România împărtășește constatările actuale ale Comisiei și accentul pus asupra importanței obținerii unui progres constant în derularea reformelor necesare avansării parcursului european al partenerilor, în special în domeniul elementelor fundamentale care vizează statul de drept, independența și funcționarea sistemului judiciar, lupta împotriva corupției, orientarea strategică către UE a candidaților și alinierea la PESC;
- pe aceeași linie cu Ministerul Apărării Naționale, că:
- ✓ Balcanii de Vest reprezintă o regiune istorică și geografică cu importanță strategică pentru securitatea europeană; această zonă constituie o continuă preocupare a UE atât pentru menținerea stabilității, cât și din perspectiva integrării statelor din regiune; România susține integrarea europeană a Balcanilor de Vest, pe care o considerăm a fi o necesitate strategică;
  - ✓ războiul de agresiune purtat de Federația Rusă asupra Ucrainei a reconfirmat rolul central al NATO pentru securitatea europeană, demonstrând și faptul că UE are un rol esențial în asigurarea securității și apărării europene, complementar acțiunilor Alianței Nord-Atlantice;
  - ✓ în contextul în care Federația Rusă reprezintă cea mai mare amenințare la adresa securității europene și euroatlantice, România rămâne ferm angajată în continuarea sprijinului multidimensional pentru Ucraina;
  - ✓ reiterăm sprijinul pentru parcursul european al Republicii Moldova, stat ce a continuat să avanseze constant pe calea aderării la UE în pofida efectelor generate de războiul de agresiune al Federației Ruse împotriva Ucrainei și a acțiunilor hibride îndreptate împotriva sa;
  - ✓ România promovează necesitatea continuării sprijinirii Republicii Moldova în eforturile de integrare europeană, consolidare a rezilienței, democrației și statului de drept și modernizare a forțelor armate;
  - ✓ este de amintit că Republica Moldova a devenit prima țară care a semnat

- un parteneriat în domeniul securității și apărării cu UE, la 21 mai 2024;
- ✓ ajutorul financiar oferit prin Facilitatea Europeană pentru Pace este esențial pentru modernizarea forțelor armate ale Republicii Moldova, fiind important ca UE să continue sprijinul susținut pentru securitatea, stabilitatea și reziliența Republicii Moldova;

• **recomandă:**

- ca în Comunicare, referitor la Albania, în privința necesității de intensificare a ritmului reformelor, pe palierul respectării drepturilor de proprietate să fie menționat explicit cazul "Casei Nicolae Iorga" din Saranda – Institutul Român din Albania de Studii și Cercetări Arheologice, proprietate care trebuie retrocedată statului român drept condiție pentru avansarea parcursului statului albanez spre UE;
- ca în comunicare, referitor la Serbia, în privința respectării drepturilor persoanelor aparținând minorităților naționale, să fie menționată explicit necesitatea ca autoritățile de stat sârbe să introducă studiul limbii române și al elementelor culturii românești în programa curriculară de învățământ pentru etnicii români din Serbia de Răsărit (Timoc) și să acorde autorizații de construcții pentru lăcașuri de cult / biserici / capele în care etnicii români timoceni să poată oficia slujbe religioase în limba maternă română, în paralel cu renunțarea, de către respectivele autorități de stat sârbe, la măsurile de inventare și promovare a așa-zisei limbi "vlah", diferite de limba română și a așa-zisului popor "vlah", diferit de națiunea română, inclusiv în formularele de recensare la recensăminte, drept condiții pentru avansarea parcursului statului sârb spre UE.

În urma dezbaterii, membrii Comisiei pentru afaceri europene au hotărât, cu **unanimitatea** voturilor membrilor prezenți, formularea unei **Opinii la COM (2024) 690 final**.

Comisia pentru afaceri europene supune Plenului Senatului spre dezbateră și adoptare proiectul de hotărâre privind adoptarea prezentei Opinii, în conformitate cu art. 34 din Anexa la Regulamentul Senatului aprobat prin Hotărârea Senatului nr. 28/2005, cu modificările și completările ulterioare.

PREȘEDINTE,
Senator Mihail Coteș

SECRETAR,
Senator Andrei - Emil Dîrlău